

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 02.07.2019

Sayı: 129

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 1/7/2019

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	18 Temmuz 2019	Esas No: 2/2037

2019.07.03
T.C. BAŞBAKANLIK
KURUM KURULUŞU

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

03 Temmuz 2019

Numara:

TBMM
GELEN EVRAK

03 Temmuz 2019

No:

697160

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT)'nin kurumsal internet sitesinin tarihçe bölümünde, Kurum'un yayın hayatına geçiş süreci aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla, 01 Mayıs 1964'te, özel yasayla özerk tüzel bir kişiliğine sahip olarak kurulmuş, 1972'deki anayasa değişiklikleri ile kurum "tarafsız" bir kamu iktisadi kuruluşu olarak tanımlanmıştır.

1982 Anayasası hükümleri doğrultusunda 1984 yılında Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu yeniden düzenlendi. Uydu yayınlarının 1986'dan sonra, Türkiye'ye yönelik yayın yapan özel televizyonların ortaya çıkması, TRT'nin 1990 yılına kadar süren televizyon yayınları üzerindeki tekeli ortadan kaldırıldı.

Anayasanın 133. maddesinin 1993'te değiştirilmesiyle özel radyo ve televizyon yayınları serbest bırakılırken, TRT'nin özerkliği yeniden tesis edildi. TRT bugün, özerkliği ve tarafsızlığı anayasada hükme bağlanan, radyo ve televizyon ile tüm medya araçlarından yayın yapan kamu hizmeti yayıncısı olarak hizmet vermektedir."

Kurum internet sitesinde hizmet politikasını, "tarafsızlığı ve özerkliği Anayasada hükme bağlanan kamu hizmeti yayıncısı" olarak tanımlasa da, son dönemde yaptığı yayıncılık iktidar politikasına destek ve muhalefet liderlerine ilişkin haberleri görmezden gelmek üzerine kurmuştur. Hatta, 23 Haziran 2019 İstanbul seçimleri öncesi kırmızı bültenle aranan bir teröristi ekranlara çıkararak, iktidarın bir etnik köken üzerindeki oylarını yönlendirmeye çalışmıştır.

2019 yılı itibarıyla 5 bin 57 kadro karşılığı sözleşmeli, özel hukuk hükümlerine tabii olarak 246 personelin görev yaptığı TRT, personel fazlalığına rağmen bazı programlarını "dış yayın" olarak yaptırmaktadır. Bu da kurumun mali tablolarını olumsuz etkilemekte, fatura da vatandaşın sırtına yüklenmektedir.

Kurumsal anlamda "tarafsız kamu yayıncısı" olarak ifade edilmesine rağmen, yayın politikasında bu vasfı yitiren, personel yapısı ve mali kaynaklarına rağmen reyting ölçümlerinde alt sıralarda yer alan TRT'nin, vatandaşın ödediği elektrik faturalarından alınan "yüzde 2 TRT Payı" ile yayıncılık yapmaya devam etmesi haksız bir uygulamadır.

Öte yandan, TRT'ye "bandrole tabii cihaz türleri" üzerinden alınan pay da gelir olarak yansımaktadır.

Ayrıca gelir kalemleri arasında, genel bütçeden ayrılan pay, radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam ile faaliyetten gelir, film, plak, nota yapım, yayın ve satışından elde edilecek gelirler, Radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler, düzenlenecek konser ve benzeri programlara giriş ücreti vb. bulunan TRT; kendisine mukabil diğer özel radyo ve televizyonların reklam gelirleriyle ayakta durabildiği ve ticari kazanç sağlayabildiği günümüz şartlarında, "katkı payı" olmadan da yayıncılık hayatını devam ettirebilir.

Geçtiğimiz günlerde elektrik fiyatlarına yüzde 14.98 oranında zam yapılmıştır. Enerji Fonu bedeli, "kayıp kaçak" bedeli, "TRT payı", Elektrik Tüketim Vergisi ve KDV ile faturalar zaten vatandaş tarafından ödenemez durumdadır. Bu nedenle Devlet televizyonu olma vasfını yitirmiş TRT'ye vatandaşın cebinden para aktarılması uygulamasına son verilmelidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Vatandaşın elektrik faturalarındaki yükünü azaltmak için, 3093 sayılı Kanun gereğince elektrik abonelerinden "TRT Payı" adı altında alınan bedelin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/2/1984 tarih ve 3093 sayılı "Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun" 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 4 üncü maddesinin (c) bendi ile 5 inci maddesinin (c) ve 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, "Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.